

Розробник: Матюк Людмила Василівна, викладач коледжу
ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ (СИЛАБУСА) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»	Протокол від <u>1.09.2025</u> № <u>1</u> Керівник РПГ Матюк Л.В. (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії викладачів економічних дисциплін, обліку і оподаткування	Протокол від <u>1.09.2025</u> № <u>1</u> Голова ВЦ(М)К Колядюк В.М. (прізвище, ініціали) (Г і Л І С)
Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради коледжу	Протокол від <u>01.09.2025р</u> № <u>1</u> Голова МР Герасимук-Чернова Т.П.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Бухгалтерський облік
Розробник(и)	Матюк Людмила Василівна, викладач вищої категорії E-mail: lymatiuk80@ukr.net https://matiukliudmula.blogspot.com/
Семестр вивчення навчальної дисципліни	3 семестр.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 102 години становить контактна робота з викладачем (46 годин лекцій, 56 годин практичних занять), 48 годин становить самостійна робота. Форма контролю – екзамен. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання - 6 год. Курсовий проект (робота) (за наявності) – не передбачено.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Вищої математики», «Політична економія»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені (забезпечені):
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування у здобувачів освіти сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні.</p>	

Завданням дисципліни є оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

5. Програмні результати навчання

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

6. Вимоги до знань і вмінь

У результаті вивчення даної дисципліни здобувач освіти повинен

знати: сутність бухгалтерського обліку та історичні аспекти його становлення; принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік; предмет і метод бухгалтерського обліку; сутність елементів методу бухгалтерського обліку (документація та інвентаризація; оцінка та

калькуляція; бухгалтерські рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс); порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут; зміст облікової реєстрації; сутність та основні принципи управлінського обліку; основи організації бухгалтерського обліку; призначення основних форм фінансової звітності.

вміти: заповнювати первинні документи, оборотні та шахові відомості, сальдові відомості, журнали, головну книгу та форми фінансової звітності (баланс та звіт про фінансові результати); робити звірку оборотних відомостей по синтетичних і аналітичних рахунках; здійснювати перенесення та порівняння даних реєстрів та форм бухгалтерського обліку; проставляти кореспонденцію рахунків; відкривати і закривати рахунки; розуміти процеси постачання, виробництва та реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; розрізняти дебіторську і кредиторську заборгованість тощо.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод

Господарський облік і вимоги до нього. Облікові вимірники: кількісні та якісні. Види господарського обліку, їх зміст та взаємозв'язок. Бухгалтерський облік. Управлінський облік. Податковий облік. Користувачі облікової інформації.

Функції і завдання бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів. Класифікація господарських засобів за джерелами формування. Господарські процеси.

Метод бухгалтерського обліку та його елементи. Етапи процесу та елементи методу бухгалтерського обліку. Загальна характеристика методичних прийомів бухгалтерського обліку.

Тема 2. Бухгалтерський баланс

Економічна сутність, значення та види балансового узагальнення. Завдання балансу. Бухгалтерський баланс. Класифікація балансів. Бухгалтерський баланс: будова, зміст, призначення. Балансове рівняння. Стаття балансу. Структура балансу. Актив. Пасив. Господарські операції та їх вплив на бухгалтерський баланс. Перший тип. Другий тип. Третій тип. Четвертий тип.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку. Рахунок. Рахунок за будовою. Дебет. Кредит. Відкриття рахунків. Закриття рахунків. Активні рахунки. Пасивні рахунки. Обороти по рахунках. Синтетичні і аналітичні рахунки. Субрахунки.

Подвійний запис. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерська проводка. Контрування. Прості і складні бухгалтерські проводки. План рахунків. Балансові номінальні та позабалансові рахунки.

Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. За відношенням до засобів або джерел: активні рахунки, пасивні рахунки та активно-пасивні рахунки. За ступенем деталізації: Рахунки аналітичного обліку і рахунки синтетичного обліку. За відношенням до бухгалтерського балансу: балансові, позабалансові. За економічним змістом: рахунки господарських засобів, рахунки джерел господарських засобів, рахунки господарських процесів. За призначенням і структурою: основні рахунки, регулюючі рахунки, операційні рахунки, результатні рахунки, позабалансові рахунки.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотна відомість. Шахова оборотна відомість.

Контрольна робота 1.

Тема 4. Оцінювання та калькуляція

Оцінка як система вартісного виміру: поняття, значення, методи. Оцінка господарських засобів. Єдиний грошовий вимірник. Оцінка. Дата оцінка. Справедлива вартість.

Витрати. Собівартість. Калькуляція. Планові та звітні калькуляції. Методи калькулювання. Простий метод. Позамовний метод. Нормативний метод. Технологічна собівартість. Виробнича собівартість. Місце виникнення витрат. Статті витрат. Прямі і непрямі витрати. Основні та

накладні витрати. Умовно-змінні витрати. Умовно-постійні витрати. Одноелементні і комплексні витрати.

Процеси діяльності суб'єкта господарювання і характеристика кругообігу засобів підприємства. Господарський процес. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації.

Облік процесу придбання засобів виробництва. Облік процесу придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облік процесу придбання нематеріальних активів. Облік придбання виробничих запасів.

Облік процесу виробництва та формування собівартості готової продукції. Процес виробництва. Собівартість продукції.

Облік процесу реалізації готової продукції і формування фінансових результатів

Тема 5. Документування та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Поняття про документи. Вимоги до складання документів. Документування. Документ. Уніфікація та стандартизація. Класифікація бухгалтерських документів. За призначенням: розпорядчі. Виконавчі, документи бухгалтерського оформлення, комбіновані. За місцем складання: зовнішні, внутрішні. За порядком складання: первинні, зведені. За способом охоплення операцій: разові та накопичувальні. За змістом: грошові, розрахункові та матеріальні. За технікою складання документів: заповнювані ручним способом та виготовлені машинним способом.

Порядок опрацювання документів. Розцінка. Групування. Контрування. Виплавлення помилок у первинних документах.

Організація документообігу. Порядок зберігання документів.

Інвентаризація, її види та порядок проведення. Повна та часткова інвентаризація. Планова та позапланова інвентаризація. Документальне забезпечення інвентаризації та відображення її результатів в обліку.

Облікові реєстри та їх класифікація. Форми ведення бухгалтерського обліку.

Організація бухгалтерського обліку. Способи організації облікового процесу на підприємствах України.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Назва теми курсу	Лекції (год.)	ПР (год.)	ЛР (год.)	СР (год.)	ІНДЗ	РГР, Р	КП (Р)	Всього (год.)	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	8	8		8				24	
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс	6	12		10				28	
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	8	12		10				30	
	Контрольна робота 1.	2							2	
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	12	14		10				36	
5	Тема 5. Документування та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	8	10		10				28	
	Контрольна робота 2.	2							2	
	ВСЬОГО:	46	56		48				150	

9. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

10. Рекомендована література

10.1. Література до теоретичного курсу.

1. Бухгалтерський облік: Навч. посіб.-Луцьк: Навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2009.-632 с.
2. Бухгалтерський облік: підруч./ Р. Ф. Бруханський.-Тернопіль: ТНЕУ, 2016.-480 с.
3. Матюк Л.В. Бухгалтерський облік. Електронний навчально-методичний посібник. – Любешів: ЛТК ЛНТУ, 2011.-296 с.
4. Матюк Л.В. Бухгалтерський облік. Методичні вказівки до виконання практичних робіт. – Любешів: ЛТК ЛНТУ, 2013. – 119 с.
5. Блакита Г.В., Ромашевська Н.О. Бухгалтерський облік. Практикум. Навч. посіб.. – К.: Центр учбової літератури, 2010.– 152 с.
6. Матюк Л.В. Бухгалтерський облік. Електронний навчально-методичний посібник. – Любешів: ЛТК ЛНТУ, 2011.-296 с.

10.2. Інформаційні ресурси

- http://www.ltklntu.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/%D0%91%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96-

%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-
%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85-
%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%8C.pdf

2. <http://www.ltklntu.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/%D0%A1%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%91.->

%D0%91%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%BA-2013.pdf

3. <https://matiukliudmula.blogspot.com/>

